

Контроль витрат на відновлення України

#9, травень 2024 р.

brp.org.ua

Зміст

- Нормативне регулювання
- Перебіг та фінансування відбудови
- Аналіз закупівель відбудови
- Журналістські розслідування (відбудова у медіа)
- Тема місяця: Закупівлі
- Моніторинг окремих напрямків: житло, водогони, розмінування

Нормативне регулювання

Нормативне регулювання

Звільнення Міністра інфраструктури та частини команди: невизначеність щодо долі ряду законопроектів (зокрема про засади відновлення)

Також не зрозуміло, чи буде розділено повноваження у сфері інфраструктури та регіональної політики, чи залишиться єдине міністерство

[Рішення КМУ](#) про те, що надання субвенцій на придбання обладнання, створення та модернізацію їдалень (харчоблоків) у закладах загальної середньої освіти відбувається через DREAM

Обов'язкова наявність ПКД та технічної документації, співфінансування з місцевого бюджету, проекти до кінця року

[Законопроект №11057](#) про обов'язкову публікацію цін будівельних матеріалів поки що не було розглянуто на профільному комітеті (законопроект було зареєстровано у ВРУ 4 березня 2024 року)

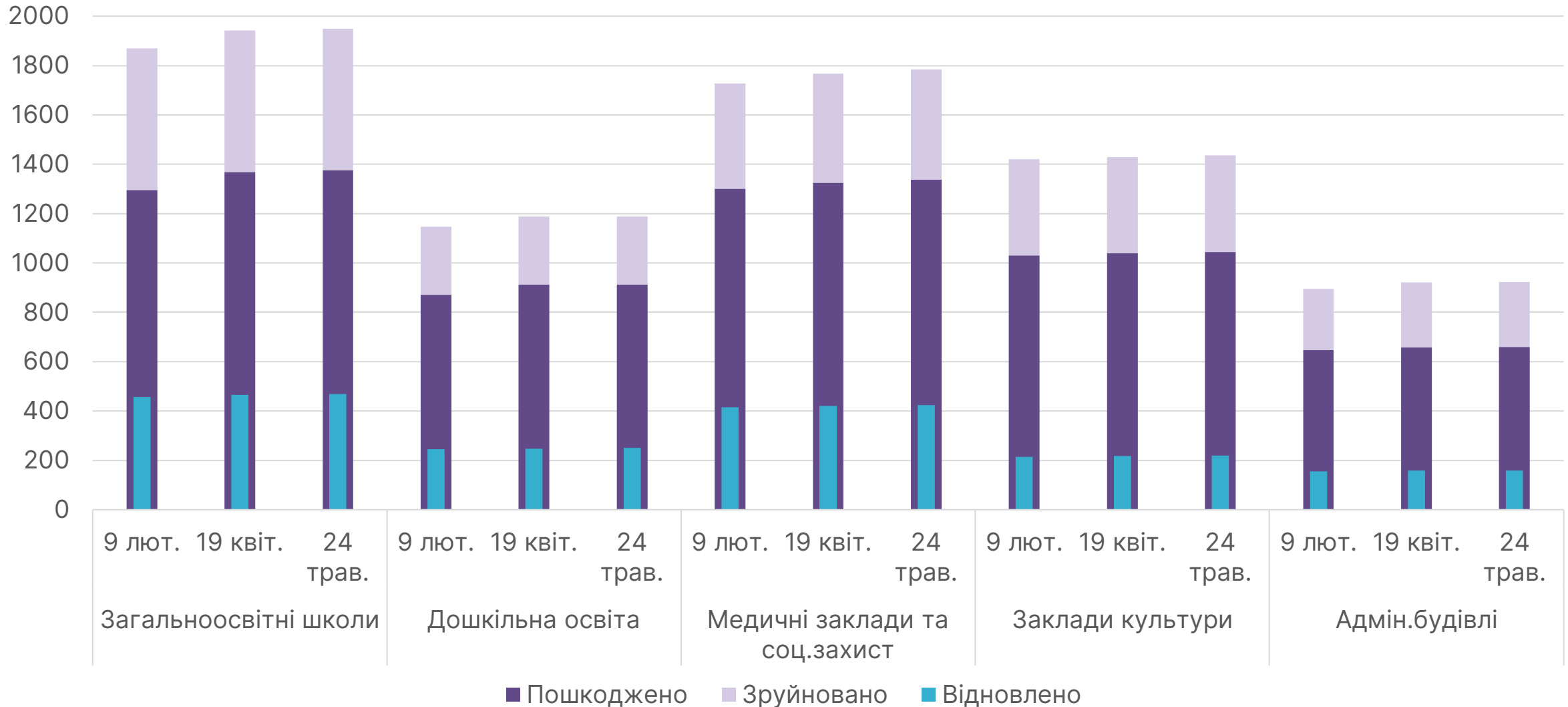

Перебіг та фінансування відбудови

Руйнування соціальної інфраструктури продовжуються, відновлення сповільнилось

19.04.2024- 24.05.2024: завершено відновлення трьох ЗОШ, чотирьох дошкільних закладів, трьох закладів соц./мед

DREAM – поки що залишається експериментом

Кількість проєктів зростає, як і потреба у фінансуванні

Станом на 27 травня:

4384 проєктів на стадії ініціації та виконання (+644 проєкти за місяць): 212 млрд грн потреба у фінансуванні (+3 млрд грн), з них підтверджене фінансування становить лише 48,7 млрд грн:

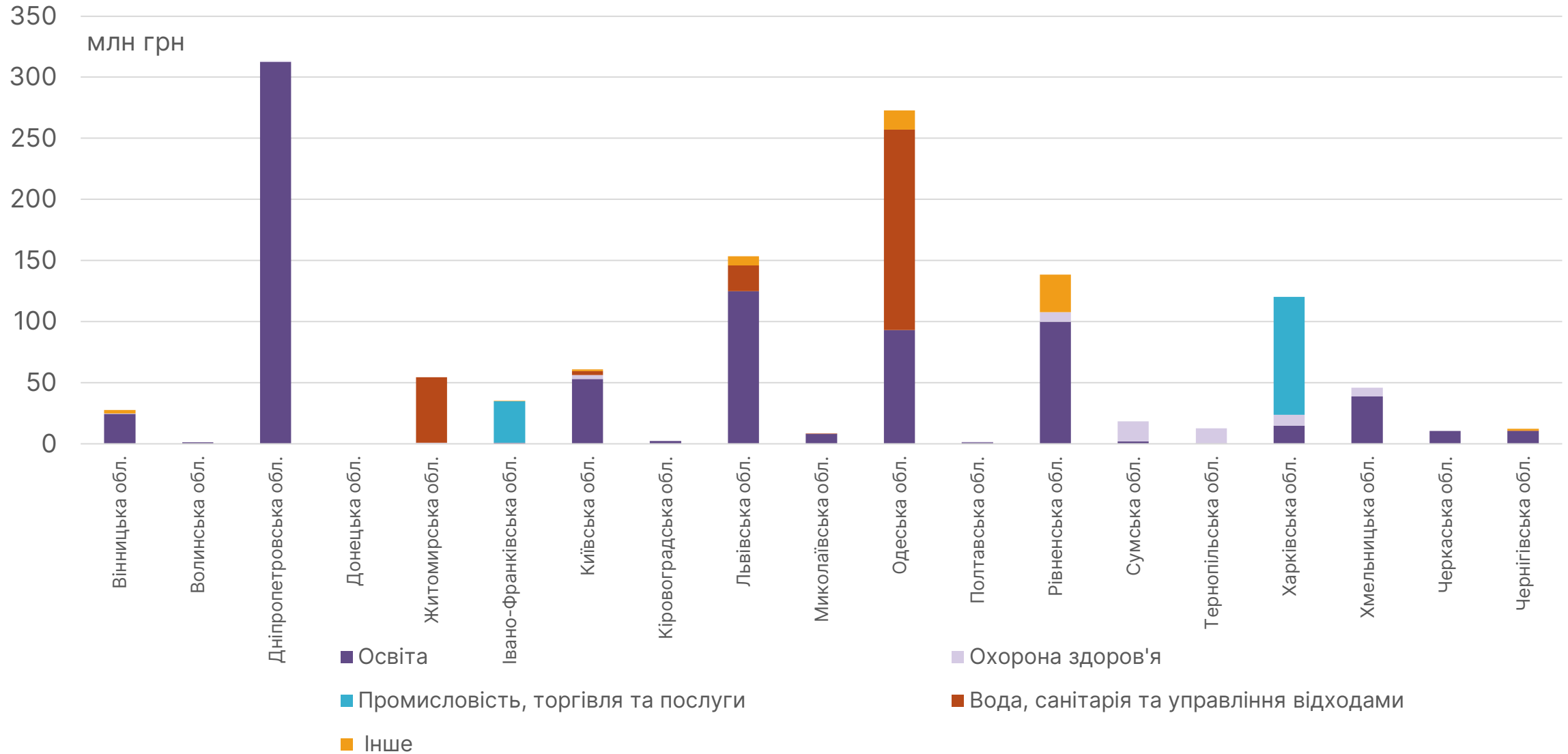
- 1892 проєктів на етапі ініціювання (+ 182 проєкти)
- 2492 проєктів виконуються (+262): АЛЕ – 43,9 млрд грн підтвердженого фінансування по них з потреби у 166 млрд грн
- 575 проєктів скасовано (+55)

Кількість проєктів, що додали на DREAM

Дата створення проєкту

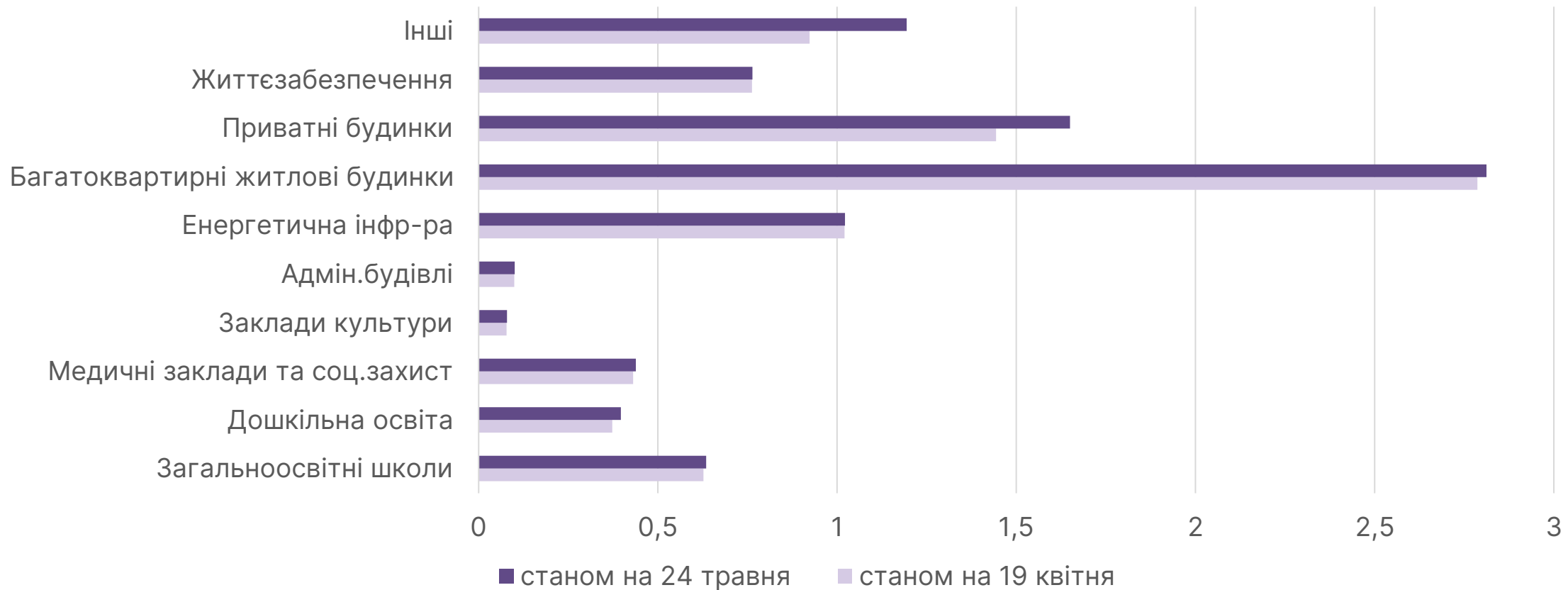
DREAM: більшість поданих проєктів – доступ до освіти: будівництво укриттів

На місцеві проєкти спрямовано 9,1 млрд грн, з яких близько 272 млн грн за останній місяць

Фактичні видатки менші, ніж виділені кошти – абсорбційна спроможність під питанням

Спрямований обсяг коштів на відновлення, млрд грн

Примітка: фінансування з державного та місцевих бюджетів, які виконуються на місцях (не включає фінансування через Агентство відновлення)
Джерело: Мінвідновлення

єВідновлення – рік роботи

315 тис. об'єктів внесено в РПЗМ (хоча сам РПЗМ досі не відкритий)

Компенсація:

88,5 тис. громадян звернулись за компенсацією для відбудови пошкодженого житла: найбільша кількість заяв з Харківської, Київської, Донецької, Миколаївської та Херсонської областей

54,5 родин отримали компенсацію на відновлення житла

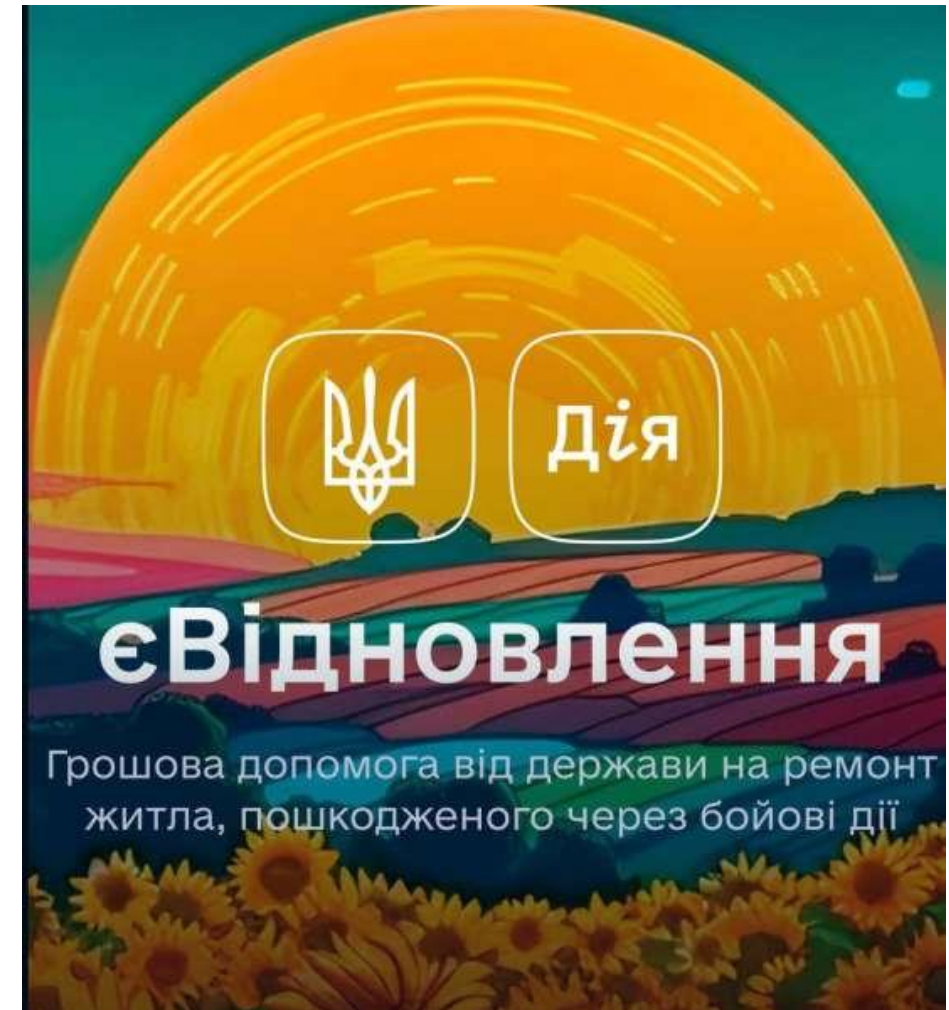
5,8 млрд грн виплачено за пошкоджене житло

Сертифікати:

13,4 тис. громадян подали заяви на отримання житлового сертифікату (для купівлі житла замість зруйнованого), найбільша кількість заяв з Харківської, Київської, Донецької, Миколаївської та Чернігівської областей

6,4 тис. родин отримали сертифікати, з них 2,8 тис. родин стали власниками нового житла

5,6 млрд грн отримали українці на придбання житла, середня сума сертифікату становила 1,7 млн грн

Публічні закупівлі: проблеми і ключові рекомендації

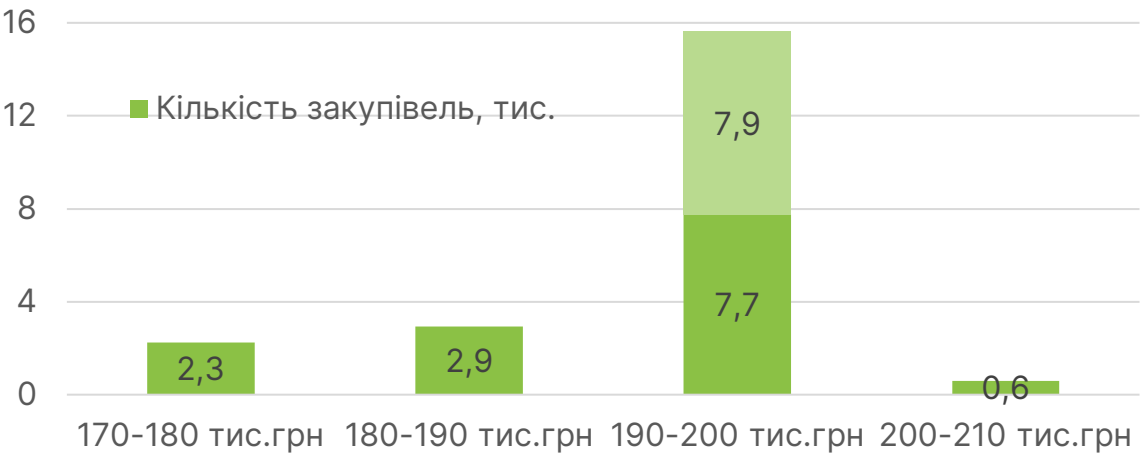
Ключові проблеми закупівель

- Велика кількість нормативно-правових актів – 12 законів та більше десятка підзаконних актів, які змінювалися десятки разів
- Закритість кошторисів будівельних закупівель
- Обмежені можливості для моніторингу закупівель відбудови
- Велика кількість допорогових публічних закупівель
- Обмежена конкуренція: вкрай низька кількість учасників закупівель
- Сезонність закупівель, у тому числі економічно невиправдана

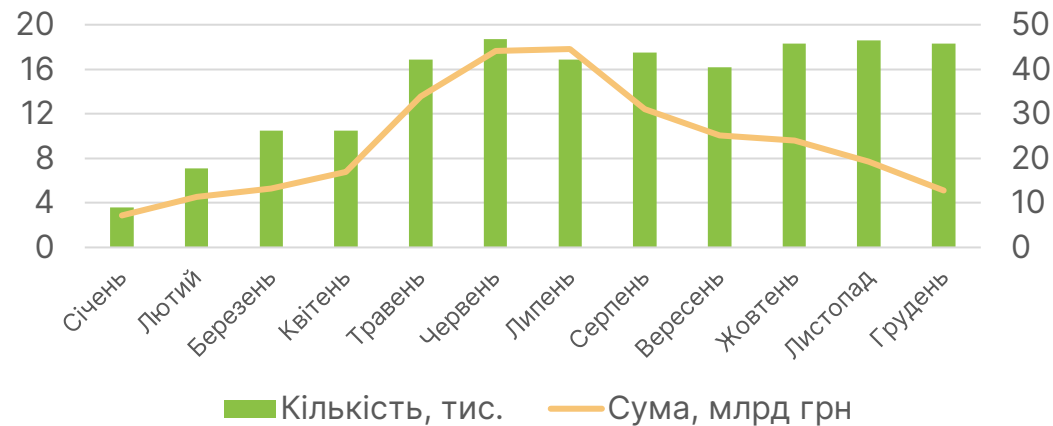

Ключові проблеми закупівель

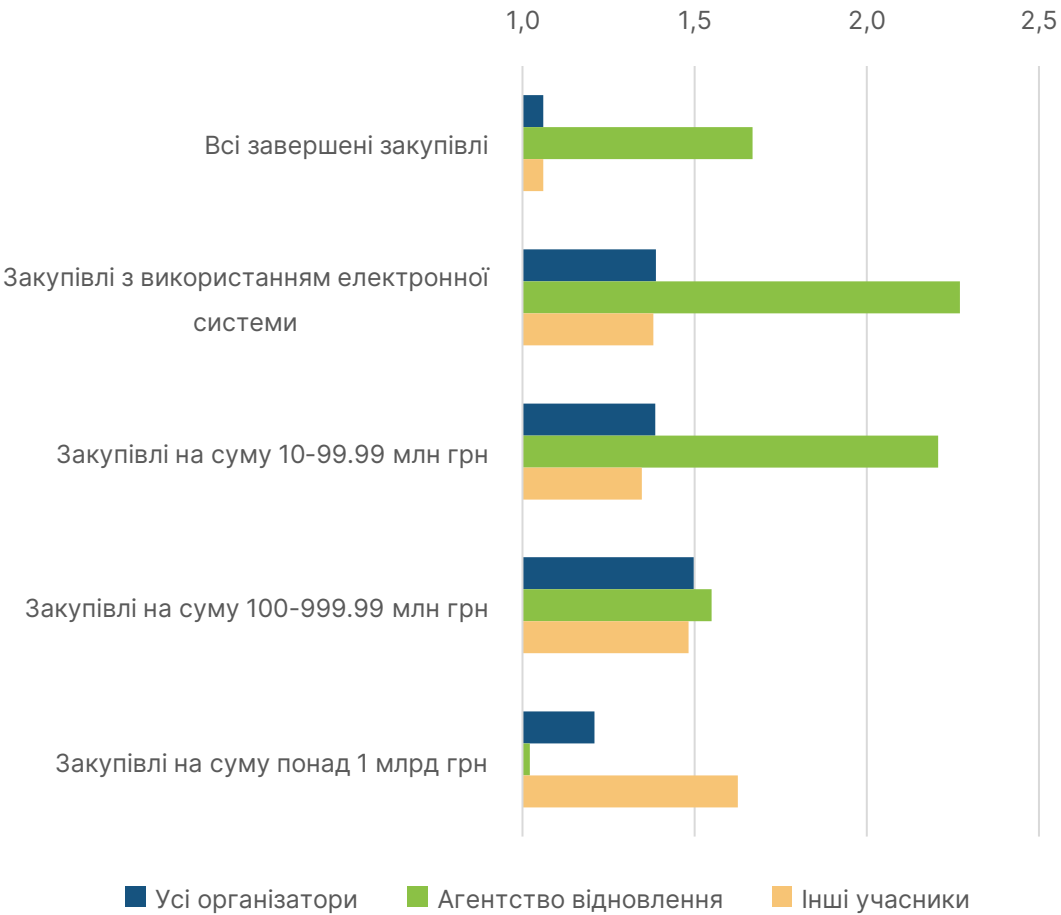
Кількість закупівель в окремих цінових діапазонах, тис. закупівель

Розподіл завершених закупівель 2023 року по місяцях

Середня кількість учасників завершених закупівель

Ключові рекомендації: політики

- Оприлюднити кошторисів будівельних закупівель (законопроект №11057, «Прозоре будівництво»).
- Запровадити механізми проти штучної розбивки закупівлі з метою збереження допороговості
- Розробити та запровадити зміни до державних політик з метою зменшення кількості закупівель з ознаками фіктивної вартості
- Провести дослідження причин відмови потенційних учасників від участі в процедурах закупівлі.
- До підвищення конкурентності закупівель відбудови залишити закупівлі відбудови Агентства відновлення без передачі цих функцій у ЦЗО.
- Розробити механізми для усунення календарних перешкод для закупівель.
- Запровадити ризико-орієнтований підхід ДАСУ до моніторингу закупівель
- Забезпечити доступ до даних про податкову заборгованість компаній, що беруть участь у публічних закупівлях.

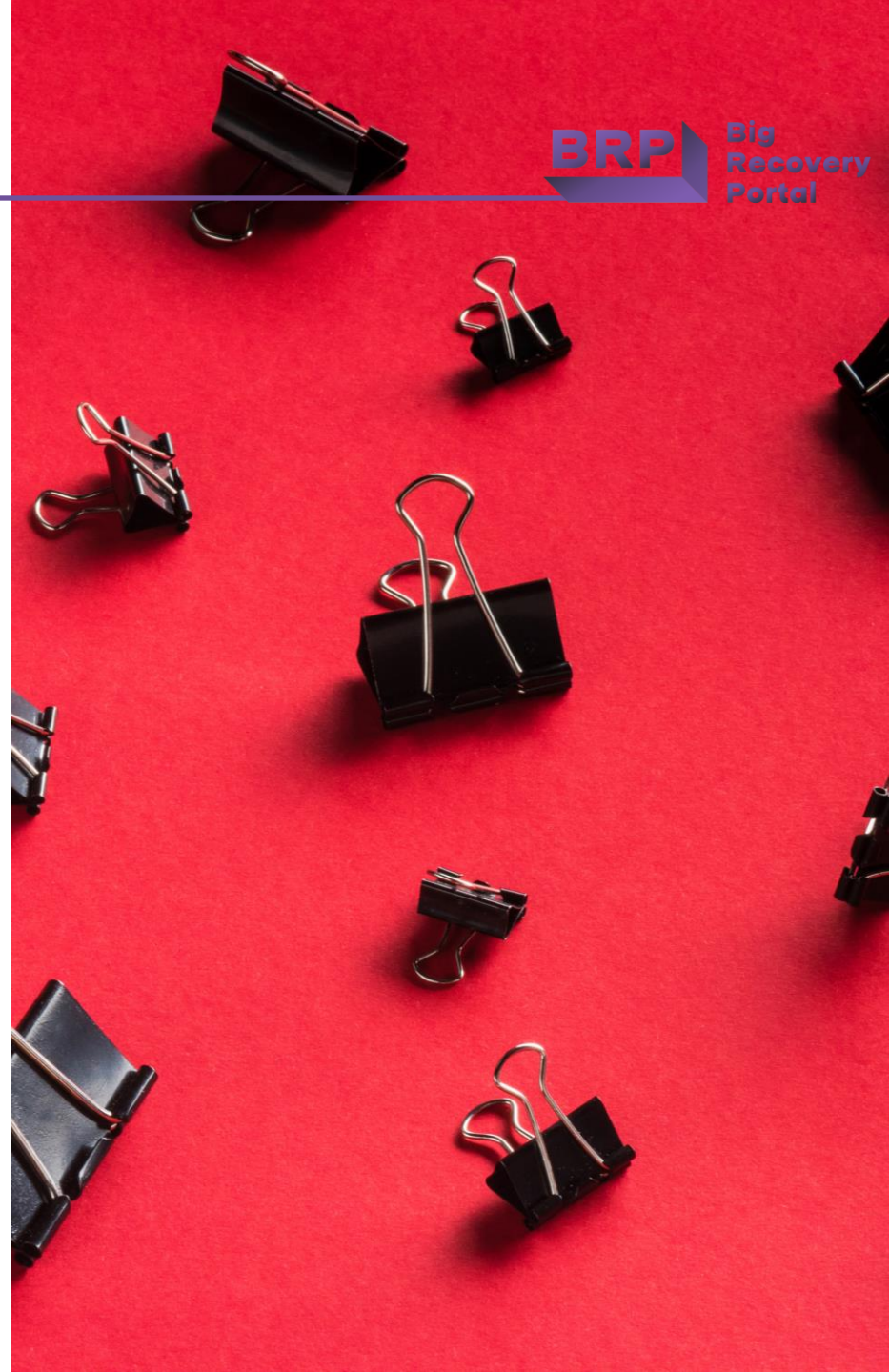
Ключові рекомендації: дослідження

- Дослідити закупівлі з ознаками фіктивної вартості з метою збереження ознаки допороговості
- Дослідити причини, що спонукають до розбивки закупівель, виокремити з них адміністративні бар'єри, які можуть бути спрощені чи скасовані та які заважають організаторам провести повноцінну закупівлю.
- Провести дослідження причин, через які окремі компанії виграють усі або майже усі тендерні процедури, в яких беруть участь.
- Провести дослідження причин, що ускладнюють оголошення закупівель у перші місяці року та запропонувати шляхи забезпечення безперервності закупівель.

Ключові рекомендації: технічні зміни

- В системі електронних закупівель ввести додатковий ідентифікатор закупівель, який би визначав приналежність до сфери закупівель відбудови та відновлення.
- Упорядкувати зазначення кодів закупівель, що дозволило б:
 - а) групувати за однаковими кодами закупівлі однорідних товарів, робіт, послуг
 - б) застосовувати єдину практику деталізації кодів CPV для усіх закупівель.
- Забезпечити оприлюднення тендерної документації у машиночитному вигляді.
- Узгодити термінологію щодо відповідей та роз'яснень на подані звернення з вимогами Кодексу України про адміністративні правопорушення.

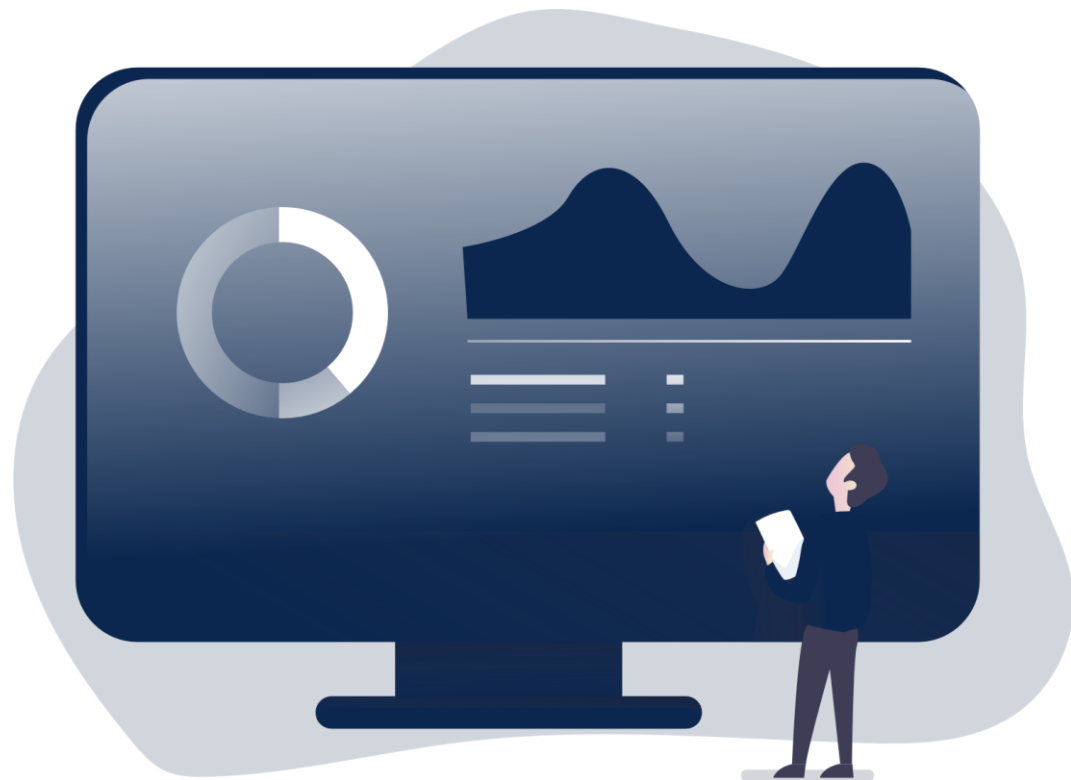

Аналіз закупівель відбудови

Ключові цифри закупівель у січні-квітні 2024 р.*

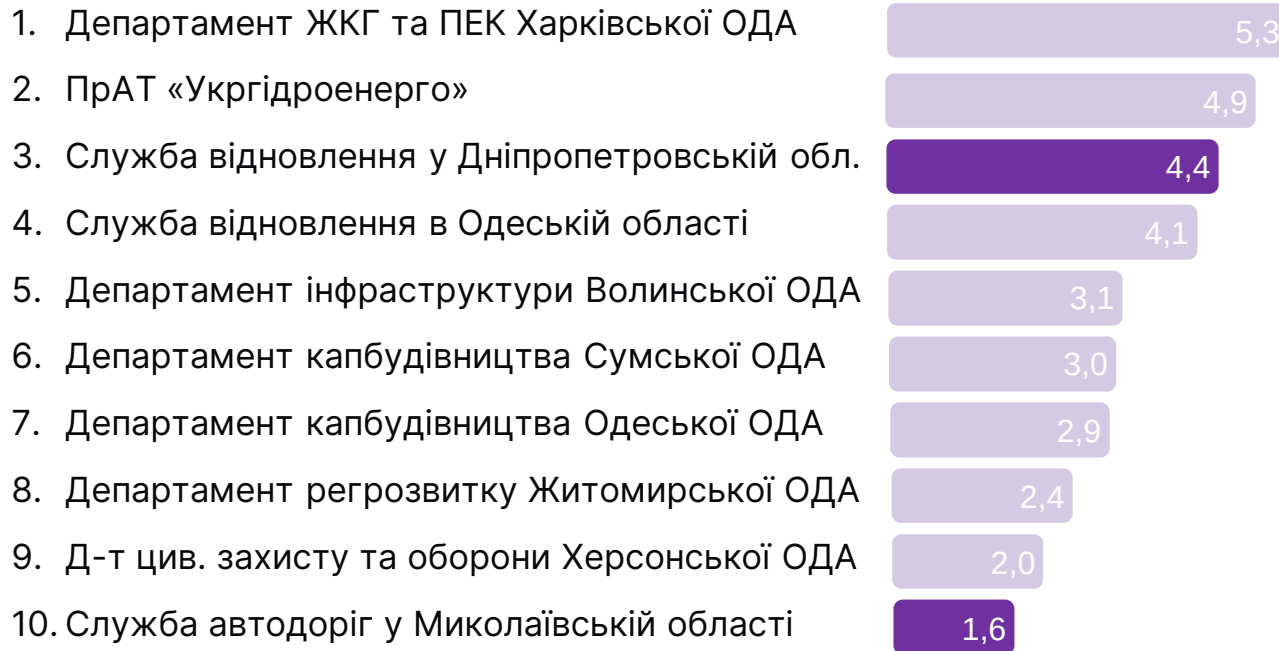
- У січні-квітні 2024 року оголошено 32,3 тис. будівельних закупівель. 3 них завершені 92,7% (30 тис.), не відбулися - 3,7%, скасовані - 1,6%, ще тривають - 2,0%.
- Сума закупівель за перші 4 місяці року становить 78,2 млрд грн, у тому числі поточна сума закупівель квітня - 18,4 млрд грн.
- Електронна система була використана для 5,2 тис. завершених закупівель (17%) на загальну суму 36,6 млрд грн (47%)
- Оборонні закупівлі в січні-квітні становили 21,4 млрд грн – 27% від загальної суми будівельних закупівель.

* – станом на 24 травня 2024 року

Лідери закупівель – січень-квітень 2024 року

Топ-10 організаторів (млрд грн)

Частка топ-10 у всіх закупівлях

43%

XXX

Були у топ-10 у січні-березні 2024 року

XXX

Потрапили до топ-10 у квітні 2024 року

Топ-10 переможців (млрд грн)

Частка топ-10 у всіх закупівлях

24%

Найбільші будівельні тендери січня-квітня 2024 р.

№	Зміст закупівлі	Організатор	Переможець	Вартість закупівлі, млрд грн
1.	Будівництво для захисту Дністровської ГАЕС ПрАТ «Укргідроенерго»	ПрАТ «Укргідроенерго»	ПрАТ «Елітбуд-1»	4,2
2.	Будівництво магістрального водогону для міста Кривий Ріг	Служба відновлення у Дніпропетровській обл.	«Автомагістраль-Південь»	2,4
3.	Будівництво магістрального водогону Хортиця-Марганець	Служба відновлення у Дніпропетровській обл.	Група компаній «Автострада»	2,1
4.	Експлуатаційне утримання доріг загального користування	Департамент дорожнього господарства ЛьвівОДА	ТОВ «Шляховик-Т»	1,5
5.	Експлуатаційне утримання доріг загального користування	Служба відновлення в Одеській області	ТОВ «Березівкаагро-шляхбуд»	1,2

Закупівлі січня-березня 2024 року

Закупівлі квітня 2024 року

У квітні – більше скарг і дискваліфікацій лотів

К-ть учасників	К-ть і % закупівель	Сума (млрд) і % закупівель	К-ть дискваліфікацій / скарг
----------------	---------------------	----------------------------	------------------------------

1 учасник	3900 75,5%	21,7 59,2%	1 / 12
2 учасники	709 13,7%	6,4 17,4%	254 / 50
3 учасники	302 5,8%	5,1 14,0%	142 / 24
4 учасники	124 2,4%	1,9 5,2%	63 / 18
5 учасників	58 1,1%	1,4 3,8%	34 / 13
6 учасників	37 0,7%	0,1 0,2%	14 / 3
7-13 учасників	37 0,7%	0,1 0,2%	19 / 8
Разом завершених закупівель з використанням електронної системи	5172 100,0%	36,6 100,0%	527 / 128

- 3/4 закупівель з використанням електронної системи залишаються неконкурентними. Серед усіх закупівель – неконкурентні 95,8%. У квітні ці показники – 79% і 96,9% відповідно.
- Кількість скарг і дискваліфікацій лотів у квітні перевищила аналогічні показники січня-березня узятих разом.
- Частка закупівель з 2 учасниками серед конкурентних закупівель зросла до 56%.
- Кількість дискваліфікацій лота на 100 завершених конкурентних закупівель – 42.
- Кількість скарг на 100 завершених конкурентних закупівель – 10.

Журналістські розслідування

Дисклеймер. Будь ласка, майте на увазі, що журналістські розслідування можуть не враховувати всі можливі нюанси та бути необ'єктивними в певних випадках. Рекомендується ставитись з обережністю до отриманої інформації і не використовувати її для остаточних висновків без додаткового дослідження та перевірки фактів.

Журналістські розслідування за останній місяць*

Топ-5 медіа за кількістю розслідувань про відбудову

НАШІ ГРОШІ

Загальні особливості журналістських розслідувань про закупівлі

- Із поживленням активності закупівель почастишали і розслідування щодо порушень при відбудові.
- Найчастіші теми для матеріалів в медіа – можливі порушення при закупівлях, порушення кримінальних справ та винесення вироків по них.
- Інша тема для медіа – недосконалості процедур закупівель та шляхи їх виправлення. Ця тема має потенціал для подальшого розвитку.
- На фоні поступового підвищення конкурентності закупівель збільшується кількість повідомлень про оголошення тендерів під конкретного учасника або відхилення «непогоджених» заявок.

Топ-5 новин місяця по темі

27 травня **НАШІ ГРОШІ**
«Слуга народу» забрав підряд 422 млн грн на будівництво школи в Софіївській Борщагівці **без конкуренції**, бо на тендер ніхто не прийшов

22 травня **ЕКОНОМІЧНА ПРАВДА**
Комунальникам **не вдалося «злити» 186 млн грн** на реконструкцію нежитлової будівлі під громадську на Київщині

21 травня **СІ СЛІДСТВО ІНФО**
У Бородянці компанія – ТОВ «БЦРЕМСЕРВІС» – за **4,3 млн грн** хотіла відремонтувала **вигадане укриття** для дітей на території гімназії

9 травня **НАШІ ГРОШІ**
Реабілітаційний центр для військових в м. Ужгород відремонтують **по завищених у 1,5-2 рази цінах**. На нього виділили 133,7 млн грн

19 березня **СІ СЛІДСТВО ІНФО**
На ТОВ «Автомагістраль-Південь», яка будує водогін до Кривого Рогу, подали до суду. Служба відновлення та розвитку інфраструктури у Дніпропетровській області, яка замовила це будівництво, виявила порушення і хоче **стягнути з підрядника 9,1 млн грн**

* – за період з 19 квітня по 27 травня 2024 року.

Моніторинг окремих напрямків

*Будівництво магістральних водогонів
Карачунівське водосховище – Кривий Ріг
– Південне водосховище, Марганець –
Нікополь, Хортиця (ДВС2) – Томаківка
Розмінування*

- **13 млрд грн** – загальний поточний кошторис будівництва відповідно до підписаних за результатами тендерів договорів з підрядниками.
- **13,7 млрд грн** – сума коштів, виділених Кабінетом Міністрів України на прокладання водогонів на Дніпропетровщині у 2023-2024 роках ([22 березня 2024 року КМУ виділив додаткові 5,2 млрд грн](#)).
- **13,2 млрд грн** (96,6% від виділених) сплачено на користь підрядників будівництва у серпні, жовтні й грудні 2023 року і в квітні-травні 2024 року.
- [Магістральний водогон – це 3 ділянки загальною протяжністю 155 км:](#)
 - **Інгулець – Південне водосховище (Кривий Ріг):** ввели в експлуатацію 8-го травня 2024 року
 - **Марганець – Нікополь – Покров:** готовність 90%
 - **Запоріжжя – Томаківка – Марганець:** готовність 99%

Розмінування України (дані станом на 25.05.2024)

- Україна і Хорватія підписали [меморандум про допомогу в розмінуванні](#):
 - обмін досвідом в галузі гуманітарного розмінування
 - співпраця в інноваційних проєктах у сфері технологій з виявлення вибухонебезпечних предметів
 - спільні навчальні програми й ініціативи з підвищення кваліфікації спеціалістів з гуманітарного розмінування
- Кабмін змінив правила використання коштів з держбюджету для [компенсації витрат за розмінування земель с/г призначення](#). Тепер с/г товаровиробники отримуватимуть компенсації за розмінування своїх ділянок власним коштом.
- [Українське підприємство A3tech отримало сертифікат відповідності машини для розмінування](#). Тепер компанія може перейти до промислового виробництва моделі MV-4. Ця машина стійка до детонацій протипіхотних мін та нерозірваних боєприпасів. За годину вона може розмінувати територію площею до 1,500 м².

Обстежено: 98,3 тис. га (+ 16,6 тис. га)

Знищено > 161 тис. (+ 20,9 тис.)
вибухонебезпечних предметів

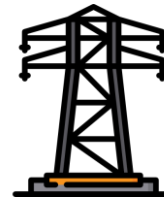
Очищено:

2,6 тис. км
залізниці
(+ 50,9 км)

895,8 км
автодоріг
(+20,1 км)

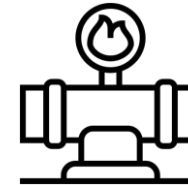
489,4 км ліній
електромереж
(+41,8 км)

331,2 га
лісів
(+155 га)

25,4 га
акваторій
(+2,6 км)

56,9 км
газогонів
(+7,5 км)

ДЯКУЄМО ЗА УВАГУ

